

Rudolf ZÍKA, *Spolek pro zbudování mostu přes řeku Malši v Doudlebech*, České Budějovice 2010 (bakalářská práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích), 105 s. včetně příloh

Posudek oponenta bakalářské práce

Bakalářská práce Rudolfa Zíky nazvaná „Spolek pro zbudování mostu přes řeku Malši v Doudlebech“ je věnována zajímavé a ne zcela běžně zkoumané problematice – činnosti účelového spolku, zařazeného autorem mezi spolky hospodářské, který byl založen a pracoval ve vesnickém prostředí obce Doudleby – Straňany v první polovině dvacátého století.

Práce je rozčleněna na úvodní pasáž, sedm kapitol a závěr. V úvodní pasáži (s. 8-10) autor objasnil volbu tématu své bakalářské práce a současně přiblížil také prameny, s nimiž pracoval. Vedle dokumentů uložených ve veřejných archivech ve značné míře využil také dokumenty ze soukromých archivů osob z Doudleb, jejichž rodiny měly většinou významný podíl na vzniku, činnosti nebo výsledcích práce studovaného spolku. Lze konstatovat, že skloubením informací z obou zdrojů autor dosáhl velmi zajímavého výsledku.

V následující kapitole o vývoji spolkové činnosti (s. 11-18) zaměřil svou pozornost na vývoj společovacího práva v českých zemích a na možnosti vzniku a činnosti spolků od poloviny 18. století až do roku 1951. V další kapitole se pak stručně ohlédl za historií obce Doudleby (s. 19-23). Obě tyto kapitoly mají spíše kompilativní charakter, který jim však neubírá na ceně. V prvním případě autor podal jasný a ucelený přehled o vývoji spolkové legislativy, v druhém pak přiblížil problémy obce doslova „obtékané“ řekou Malší, která proto o stavbu kvalitního mostu usilovala velmi dlouhý čas.

Na poslední konstatování navazuje stručná kapitola věnovaná příčinám založení studovaného doudlebského spolku (s. 24-26). V ní autor osvětluje zejména hospodářské a také společenské důvody, které obyvatele z obcí Doudleby a Straňany k založení spolku vedly.

Kapitola o struktuře spolku (s. 27-33) dává na základě dostupných pramenů nahlédnout na vnitřní uspořádání, na hierarchii spolkových činovníků a také na skladbu členstva. Spolkové stanovy autorovi posloužily jako cenný zdroj informací o právech i povinnostech členstva a také o mechanismech přijímání či vylučování členů z různých stanovami daných příčin.

Stěžejní část bakalářské práce však představuje kapitola o činnosti spolku (s. 34-54). Jde o nejrozsáhlejší část, která byla pro přehlednost rozčleněna do tří podkapitol, pojednávajících o historii vzniku a prvopočátečních plánech a činnosti spolku v letech 1905 až 1924 (s. 34-39), dále o období budování Čapkova mostu v Doudlebech a lávky „u Žočků“ v letech 1925 až 1929 (s. 39-52) a konečně o doznívání činnosti spolku v letech 1930 až 1937 (s. 52-54). Kapitola byla zpracována takřka výhradně na základě využití dobových dokumentů. Velmi zajímavé jsou pasáže o jednáních s úřady samospráv i státu na různých úrovních a o proměnách původních plánů až ke vzniku projektu na velmi moderní železobetonový most, ale také části o podílu jednotlivých osob (F. M. Čapek, J. Burda-Šejhl, ing. Jerhot) na konečném úspěchu této akce, v neposlední řadě i rozsáhlá pasáž o slavnostním otevření obou nových doudlebských mostů na konci srpna roku 1929. Je pouze škoda, že se autor při líčení

těchto akcí trochu více neoprostil od pramenů, s nimiž pracoval, neboť na některých místech text práce působí dojmem, že jde takřka o citaci těchto dokumentů.

Rovněž následující kapitola o financování spolku (s. 55-58) vychází z autora zevrubného bádání ve spolkové účetní a hospodářské dokumentaci. Velmi přínosné je zejména rozčlenění jednotlivých položek od drobných dárců a „sponzorů“, které se časem ukázaly pro předsevzatý cíl spolku jako zdroj zcela nedostatečný. Pasáž o subvencích na výstavbu mostu plynoucích z veřejných prostředků, bez nichž by se tuto akci nikdy nepodařilo realizovat, čili o soudobé dotační politice okresní a zemské samosprávy i československého ministerstva veřejných prací, by pak stála po částečném dopracování za pokud možno brzké uveřejnění, neboť o této zajímavé a důležité problematice je k dispozici velice málo podobně zevrubných dílčích studií.

Poslední kapitola o členské základně spolku (s. 59-62), vypracovaná rovněž na základě spolkových dokumentů, si všímá společenské skladby členstva. V závěru této kapitoly je pak pozornost věnována dvěma nejvýznamnějším osobnostem, stojícím takřka nepřetržitě v čele spolku, Františku Miroslavovi Čapkovi (předseda spolku) a Josefu Burdovi (místopředseda spolku).

V závěrečné části práce (s. 63-64) autor stručně shrnul své základní poznatky a naznačil i možnosti případného dalšího prohloubení studované problematiky a rozšíření záběru bádání v budoucnu.

Předložená bakalářská práce nepostrádá ani další důležité a nedílné součásti jako seznam zkratk, přehled použitých pramenů a literatury a četné, velmi pečlivě, graficky zdařile zpracované a vhodně zvolené přílohy.

Předloženou bakalářskou práci Rudolfa Zíky je možné považovat za práci zdařilou a přínosnou. Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm **v ý b o r n ě**.

Pelhřimov, 17. ledna 2011

Mgr. Lenka Martínková, Ph. D.